Liikenne- ja viestintäministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvityksestä EU:n avaruuspolitiikasta E 131/2021 vp

Suomen kansallinen avaruushallinto on järjestetty hajautetusti. Liikenne- ja viestintäministeriö osallistuu työ- ja elinkeinoministeriön organisoimaan avaruusasiain neuvottelukuntaan, sen sihteeristöön ja jaostoihin sekä EU:n avaruusohjelman työryhmiin yhteistyössä hallinnonalansa virastojen kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa Suomessa satelliittinavigointijärjestelmiin ja kaukokartoitukseen liittyvistä kysymyksistä. EU:n avaruusohjelmassa Galileo ja Egnos -järjestelmät liittyvät satelliittinavigaatioon ja Copernicus-järjestelmä kaukokartoitukseen.

EU:n avaruuspolitiikkaa koskeva E-kirje on ollut valmisteluvaiheessa käsiteltävänä avaruusasiain neuvottelukunnassa. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää valtioneuvoston selvitystä kattavana ja tukee siinä esitettyjä kantoja.

EU:n yhteinen avaruuspolitiikka ja vahva yhteistyö avaruusasioissa antavat mahdollisuuden toiminnan maailmanlaajuiseen vaikuttavuuteen. Erityisesti Suomelle pienenä maana EU-tason yhteistyö ja sen kehittäminen ovat tärkeitä. Liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen mukaan EU:n yhteiset suuntaviivat voivat parhaimmillaan tukea myös jäsenmaiden välistä yhteistyötä avaruuden taajuuspolitiikassa, johon liittyvää yhteistyötä tehdään pääasiassa globaalisti, YK:n alaisessa televiestintäliitossa (ITU).

Suomella on pohjoisen sijaintinsa vuoksi erityisosaamista arktisen alueen kysymyksistä, mitä voidaan hyödyntää myös ilmastonmuutoksen, avaruussään, turvallisuuden ja tietoliikenneyhteyksien näkökulmasta. EU:n avaruusohjelmien eri sektoreilla useilla suomalaisilla toimijoilla on intressejä pidemmällä tähtäimellä myös kaupalliseen toimintaan. Esimerkiksi kaukokartoitukseen liittyvä kaupallinen liiketoiminta on suomalaisilla toimijoilla kasvamassa.

Suomen pohjoinen sijainti tuo avaruustoiminnan kannalta paljon etuja. Toisaalta satelliittidatan jakeluun ja käyttöön voi liittyä turvallisuusriskejä, jotka on otettu huomioon kansallisella tasolla meneillään olevissa lainsäädäntöhankkeissa, joiden myötä turvallisuuskysymykset pystyttäisiin jatkossa huomioimaan paremmin. Samalla tämä antaisi mahdollisuuden tukea paremmin myös yritysten liiketoimintamahdollisuuksia.

Aino Koskinen
Erityisasiantuntija

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16, Helsinki
Postiosoite: PL 31, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin: 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi